

RÅDETS DIREKTIV 2004/83/EF

af 29. april 2004

om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse, og indholdet af en sådan beskyttelse

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 63, nr. 1), litra c), nr. 2), litra a), og nr. 3), litra a),

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽⁴⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Udformningen af en fælles politik på asylområdet, herunder et fælles europæisk asylsystem, udgør en integrerende del af Den Europæiske Unions målsætning om gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er åbent for personer, som, tvunget af omstændighederne, legitimt søger beskyttelse i Fællesskabet.
- (2) Det Europæiske Råd nåede på sit særlige møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 til enighed om at arbejde for oprettelsen af et fælles europæisk asylsystem, som bygger på en fuldstændig og inklusiv anvendelse af Genève-konventionen om flygtninges retsstilling af 28. juli 1951 (»Genève-konventionen«), som suppleret ved New York-protokollen af 31. januar 1967 (»protokollen«), således at princippet om *non-refoulement* overholdes, og det garanteres, at ingen sendes tilbage til forfølgelse.
- (3) Genève-konventionen og protokollen udgør hovedhjørnestenen i det internationale retssystem til beskyttelse af flygtninge.
- (4) Det hedder i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors, at et fælles europæisk asylsystem på kort sigt bør omfatte en indbyrdes tilnærmelse af bestemmelserne om anerkendelse af flygtningestatus og indholdet af denne status.
- (5) Det hedder endvidere i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors, at bestemmelser om flygtninge-

status bør suppleres med foranstaltninger vedrørende subsidiære former for beskyttelse, som giver enhver person, der har behov for en sådan beskyttelse, en passende status.

- (6) Hovedformålet med dette direktiv er dels at sikre, at medlemsstaterne anvender fælles kriterier til identifikation af personer, som reelt har behov for international beskyttelse, og dels at sikre at der findes et minimum af ydelser til fordel for disse personer i alle medlemsstater.
- (7) Den indbyrdes tilnærmelse af reglerne for anerkendelse og indhold af flygtningestatus og subsidiær beskyttelse bør medvirke til at begrænse asylansøgere sekundære bevægelser mellem medlemsstaterne, hvor sådanne bevægelser udelukkende sker på grund af forskelle i de retlige rammer.
- (8) Det ligger i sagens natur, at medlemsstaterne, da der er tale om minimumsstandarder, har beføjelser til at indføre eller opretholde gunstigere bestemmelser for personer, der søger om international beskyttelse, når en sådan ansøgning anses for at være begrundet med, at den pågældende enten er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, eller på anden måde har behov for international beskyttelse.
- (9) De tredjelandstatsborgere og statsløse, som har tilladelse til at forblive på medlemsstaternes område af årsager, der ikke beror på behovet for international beskyttelse, men som skyldes medfølelse eller humanitære hensyn, falder uden for anvendelsesområdet for dette direktiv.
- (10) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og følger de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Direktivet tilsigter navnlig, at asylansøgere og deres ledsagende familiemedlemmers menneskelige værdighed og ret til asyl respekteres fuldt ud.
- (11) Med hensyn til behandlingen af de personer, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde, er medlemsstaterne bundet af forpligtelser i henhold til folkeretlige instrumenter, som de er part i, og som forbyder forskelsbehandling.

⁽¹⁾ EUT C 51 E af 26.2.2002, s. 325.

⁽²⁾ EUT C 300 E af 11.12.2003, s. 25.

⁽³⁾ EFT C 221 af 17.9.2002, s. 43.

⁽⁴⁾ EFT C 278 af 14.11.2002, s. 44.

- (12) Medlemsstaterne bør først og fremmest tage hensyn til »barnets tarv« ved gennemførelsen af dette direktiv.
- (13) Dette direktiv anfægter i øvrigt ikke protokollen om asyl for statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater, der findes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
- (14) Anerkendelsen af flygtningestatus er deklatorisk.
- (15) De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge kan give medlemsstaterne en værdifuld vejledning i forbindelse med anerkendelse af flygtningestatus i henhold til Genève-konventionens artikel 1.
- (16) Der bør fastsættes minimumsstandarder for definitionen og indholdet af flygtningestatus som en vejledning til medlemsstaternes kompetente nationale myndigheder i forbindelse med anvendelse af Genève-konventionen.
- (17) Det er nødvendigt at indføre fælles kriterier for anerkendelse af asylansøgere som flygtninge i overensstemmelse med Genève-konventionens artikel 1.
- (18) Det er navnlig nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af begreberne: beskyttelsesbehov, der opstår på stedet (*sur place*); årsager til overlast og beskyttelse; national beskyttelse; og forfølgelse, herunder grunde til forfølgelse.
- (19) Ikke alene staten, men også parter eller organisationer, herunder internationale organisationer, som opfylder betingelserne i dette direktiv, og som kontrollerer en region eller et større område inden for statens område, kan yde beskyttelse.
- (20) Det er navnlig nødvendigt, at medlemsstaterne ved vurderingen af mindreåriges ansøgning om international beskyttelse tager højde for børnespecifikke former for forfølgelse.
- (21) Det er ligeledes nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af forfølgelsesgrunden »tilhørsforhold til en given social gruppe«.
- (22) Handlinger, der er i modstrid med De Forenede Nationers formål og principper, opregnes i præambelen og artikel 1 og 2 i De Forenede Nationers pagt, og konkretiseres bl.a. i De Forenede Nationers resolutioner om foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, hvori det erklæres, at »terrorhandling, -metoder og -fremgangsmåder er i modstrid med De Forenede Nationers mål og principper«, og at »bevidst finansiering og planlægning af samt ansporing til terrorhandling ligeledes er i modstrid med De Forenede Nationers mål og principper.«
- (23) Som omtalt i artikel 14 kan »status« også omfatte flygtningestatus.
- (24) Der bør også fastsættes minimumsstandarder for definition og indhold af subsidiær beskyttelsesstatus. Subsidiær beskyttelse bør være et supplement og en tilføjelse til beskyttelse af flygtninge i henhold til Genève-konventionen.
- (25) Det er nødvendigt at indføre kriterier for anerkendelse af personer, der søger om international beskyttelse, som berettiget til subsidiær beskyttelse. Kriterierne bør hentes fra de internationale forpligtelser i henhold til menneskerettighedsinstrumenter og eksisterende former for praksis i medlemsstaterne.
- (26) Risici, som et lands befolkning eller et udsnit heraf almindeligvis er udsat for, kan normalt ikke i sig selv siges at udgøre en individuel trussel, der kan kvalificeres som alvorlig overlast.
- (27) Familiemedlemmer vil alene på grund af deres forhold til flygtningen normalt være sårbare over for forfølgelse på en måde, som kan danne grundlag for flygtningestatus.
- (28) Begreberne statens sikkerhed og den offentlige orden omfatter også de tilfælde, hvor en tredjelandstatsborger er medlem af en sammenslutning, der støtter international terrorisme, eller støtter en sådan sammenslutning.
- (29) Ydelserne til familiemedlemmer til personer med subsidiær beskyttelsesstatus behøver ikke nødvendigvis være de samme som dem, der ydes den berettigede person, men skal stå i rimeligt forhold til dem, der ydes personer med subsidiær beskyttelsesstatus.
- (30) Medlemsstaterne kan inden for de grænser, som internationale forpligtelser sætter, bestemme, at tildeling af ydelser, for så vidt angår adgang til beskæftigelse, social sikring, lægehjælp og integrationsfaciliteter, kræver forudgående udstedelse af opholdstilladelse.
- (31) Dette direktiv gælder ikke for finansielle ydelser fra medlemsstaterne, som gives for at fremme uddannelse.
- (32) Der bør tages hensyn til de praktiske problemer, som personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus kan støde på i forbindelse med bekræftelse af ægtheden af deres udenlandske eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.
- (33) Navnlig for at undgå vanskelige sociale situationer bør der til personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus inden for rammerne af sociallovgivningen og uden forskelsbehandling ydes passende social bistand og midler til deres underhold.

(34) For så vidt angår social bistand og lægehjælp bør de nærmere bestemmelser og enkeltheder for ydelse af grundydelse til personer med subsidiær beskyttelsesstatus fastsættes efter national lovgivning. Muligheden for at begrænse ydelserne til personer med subsidiær beskyttelsesstatus til grundydelse skal forstås på den måde, at dette begreb mindst omfatter mindsteindkomststøtte, bistand i tilfælde af sygdom, graviditet og bistand til forældre, for så vidt som sådanne i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning ydes til egne statsborgere.

(35) Personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus bør have adgang til lægehjælp, herunder både fysisk og psykisk behandling.

(36) Gennemførelsen af dette direktiv bør evalueres regelmæssigt, navnlig under hensyn til udviklingen i medlemsstaternes internationale forpligtelser for så vidt angår *non-refoulement*, udviklingen på arbejdsmarkedet i medlemsstaterne samt udarbejdelsen af fælles grundprincipper for integration.

(37) Målene for dette direktiv, nemlig indførelse af minimumsstandarder for indrømmelse af international beskyttelse til tredjelandstatsborgere og statsløse i medlemsstaterne kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af direktivets omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke udover, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(38) I henhold til artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, meddelte Det Forenede Kongerige ved skrivelse af 28. januar 2002, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af dette direktiv.

(39) I henhold til artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, meddelte Irland ved skrivelse af 13. februar 2002, at Irland ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af dette direktiv.

(40) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Emne og anvendelsesområde

Formålet med dette direktiv er at fastsætte minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse, og indholdet af en sådan beskyttelse.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »international beskyttelse«: flygtningestatus og subsidiær beskyttelsesstatus som defineret i litra d) og f)
- b) »Genève-konventionen«: konventionen om flygtninges retsstilling, undertegnet i Genève den 28. juli 1951, som ændret ved New York-protokollen af 31. januar 1967
- c) »flygtning«: en tredjelandstatsborger, som i kraft af en velbegrunnet frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, politisk anskuelse eller tilhørsforhold til en bestemt social gruppe opholder sig uden for det land, hvor den pågældende er statsborger, og som ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil påberåbe sig dette lands beskyttelse, eller en statsløs person, som opholder sig uden for det land, hvor han tidligere havde sit sædvanlige opholdssted, af samme grunde som anført ovenfor, og som ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil vende tilbage til dette land, og som ikke er omfattet af artikel 12
- d) »flygtningestatus«: en medlemsstats anerkendelse af en tredjelandstatsborger eller statsløs som flygtning
- e) »person, der er berettiget til subsidiær beskyttelse«: en tredjelandstatsborger eller statsløs, der ikke anerkendes som flygtning, men for hvem der er alvorlig grund til at antage, at vedkommende, hvis han eller hun sendes tilbage til sit hjemland eller, for så vidt angår en statsløs, til det land, hvor han eller hun tidligere havde sit sædvanlige opholdssted, vil løbe en reel risiko for at lide alvorlig overlast som defineret i artikel 15, og som ikke er omfattet af artikel 17, stk. 1 og 2, og som ikke kan eller, på grund af en sådan risiko, ikke vil påberåbe sig dette lands beskyttelse

- f) »subsidiær beskyttelsesstatus«: en medlemsstats anerkendelse af en tredjelandstatsborger eller statsløs som værende berettiget til subsidiær beskyttelse
- g) »ansøgning om international beskyttelse«: en anmodning, der indgives af en tredjelandstatsborger eller statsløs om beskyttelse fra en medlemsstat, når der er grundlag for at antage, at ansøgeren søger om flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, og vedkommende ikke udtrykkeligt anmoder om anden form for beskyttelse, der ikke er omfattet af dette direktiv, og som kan søges særskilt
- h) »famiemedlem«: for så vidt familien allerede bestod i hjemlandet, følgende medlemmer af familien til den person, der har fået tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, når de pågældende famiemedlemmer befinder sig i samme medlemsstat i forbindelse med ansøgningen om international beskyttelse:
- ægtefællen til den person, der har fået tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, eller dennes samlever i et fast forhold, hvis ugifte par i den pågældende medlemsstats lovgivning eller praksis vedrørende udlændinge sidestilles med gifte par
 - mindreårige børn af par som omhandlet i første led eller af den person, der har fået tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, såfremt børnene er ugifte og økonomisk afhængige, uanset om de efter national lov er født i eller uden for ægteskab eller er adopteret
- i) »uledsagede mindreårige«: tredjelandstatsborgere eller statsløse under 18 år, som rejser ind på en medlemsstats område uden at være ledsaget af en myndig person, der er ansvarlig for dem enten retligt eller efter sædvane, og så længe de ikke i praksis er i en sådan persons varetægt; begrebet omfatter også mindreårige, der efterlades uden ledsagelse, efter at de er rejst ind på medlemsstaternes område
- j) »opholdstilladelse«: en hvilken som helst formel tilladelse, udstedt af en medlemsstat; myndigheder som foreskrevet af medlemsstatens lovgivning, som giver en tredjelandstatsborger eller statsløs ret til at opholde sig på medlemsstatens område
- k) »hjemland«: det land eller de lande, hvor ansøgeren er statsborger eller, for så vidt angår statsløse, har haft sit sædvanlige opholdssted.

Artikel 3

Gunstigere standarder

Medlemsstaterne kan indføre eller opretholde gunstigere standarder for fastsættelse af, hvem der kan anerkendes som flygtninge eller som personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for fastsættelse af indholdet af international beskyttelse, for så vidt disse standarder er forenelige med dette direktiv.

KAPITEL II

VURDERING AF ANSØGNINGER OM INTERNATIONAL BESKYTTELSE

Artikel 4

Vurdering af kendsgerninger og omstændigheder

1. Medlemsstaterne kan betragte det som ansøgerens pligt hurtigst muligt at forelægge alle de elementer, der er nødvendige for at underbygge hans ansøgning om international beskyttelse. Medlemsstaterne har pligt til i samarbejde med ansøgeren at vurdere de relevante elementer i ansøgningen.
2. De i stk. 1, nævnte elementer består af udtalelser og al anden for ansøgeren tilgængelig dokumentation om ansøgerens alder, baggrund, herunder eventuelle slægtnings dokumentation, identitet, statsborgerskab(er), tidligere opholdssted(er) og -land(e), tidligere asylansøgninger, rejserute, identitetspapirer og rejsedokumentation samt om grundene til, at vedkommende ansøger om international beskyttelse.
3. Vurderingen af en ansøgning om international beskyttelse foretages ud fra det specifikke sagsforhold, og der tages herunder hensyn til:
 - a) alle relevante kendsgerninger vedrørende hjemlandet på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen, herunder hjemlandets love og andre bestemmelser og den måde, hvorpå de anvendes
 - b) relevante udtalelser og dokumentation forelagt af ansøgeren, herunder oplysninger om, hvorvidt ansøgeren har været eller kan blive udsat for forfølgelse eller alvorlig overlast
 - c) ansøgerens personlige stilling og forhold, herunder faktorer som baggrund, køn og alder, for på grundlag af ansøgerens personlige forhold at vurdere, om de handlinger, som vedkommende har været eller kan blive udsat for, kan udgøre forfølgelse eller alvorlig overlast
 - d) om ansøgerens aktiviteter, siden vedkommende forlod hjemlandet, udelukkende eller hovedsagelig har haft til formål at skabe de nødvendige betingelser for at indgive ansøgning om international beskyttelse med henblik på at vurdere, om disse aktiviteter vil betyde, at vedkommende ved tilbagevenden til hjemlandet kan blive udsat for forfølgelse eller alvorlig overlast
 - e) om ansøgeren med rimelighed kan forventes at lade sig beskytte af et andet land, i hvilket vedkommende hævder at være statsborger.

4. Hvis en ansøger allerede har været udsat for forfølgelse eller alvorlig overlast eller direkte trusler om sådan forfølgelse eller sådan overlast, er der god grund til at formode, at ansøgeren har en velbegrundet frygt for forfølgelse eller løber en reel risiko for at lide alvorlig overlast, medmindre der er god grund til at antage, at sådan forfølgelse eller sådan overlast ikke vil gentage sig.

5. Hvis medlemsstaterne anvender princippet om, at ansøgeren har pligt til at underbygge sin ansøgning om international beskyttelse, og hvis der er aspekter af ansøgerens erklæringer, der ikke er underbygget af dokumentation eller andre beviser, skal disse aspekter ikke bekræftes, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) ansøgeren har oprigtigt bestræbt sig på at underbygge sin ansøgning
- b) alle de relevante elementer, som ansøgeren råder over, er blevet forelagt, og der er givet en tilfredsstillende forklaring på eventuelle manglende relevante elementer
- c) ansøgerens forklaringer anses for sammenhængende og troværdige og strider ikke imod tilgængelige specifikke og generelle oplysninger, der er relevante for ansøgerens sag
- d) ansøgeren har indgivet sin ansøgning om international beskyttelse så tidligt som muligt, medmindre vedkommende kan godtgøre at have haft god grund til ikke at gøre dette, og
- e) ansøgerens almindelige troværdighed er slået fast.

Artikel 5

Behov for international beskyttelse, som opstår på stedet

1. En velbegrunnet frygt for forfølgelse eller en reel risiko for at lide alvorlig overlast kan være baseret på begivenheder, der har fundet sted, efter at ansøgeren har forladt hjemlandet.
2. En velbegrunnet frygt for forfølgelse eller en reel risiko for at lide alvorlig overlast kan være baseret på aktiviteter, som ansøgeren har deltaget i, efter at den pågældende har forladt hjemlandet, navnlig hvis det er godtgjort, at de tilgrundliggende aktiviteter er et udtryk for og en videreførelse af overbevisninger eller holdninger, som ansøgeren havde i hjemlandet.
3. Med forbehold af bestemmelserne i Genève-konventionen kan medlemsstaterne bestemme, at en ansøger, der indgiver en efterfølgende ansøgning, som hovedregel ikke skal indrømmes flygtningestatus, hvis risikoen for forfølgelse skyldes omstændigheder, som ansøgeren selv har forårsaget, efter at han forlod hjemlandet.

Artikel 6

Aktører, der kan stå bag forfølgelse eller alvorlig overlast

Aktører, der kan stå bag forfølgelse eller alvorlig overlast, omfatter:

- a) staten
- b) parter eller organisationer, der kontrollerer staten eller en væsentlig del af dens område
- c) ikke-statslige aktører, hvis det kan påvises, at de i litra a) og b) nævnte aktører, herunder internationale organisationer, ikke kan eller ikke vil tilbyde beskyttelse mod forfølgelse eller alvorlig overlast som defineret i artikel 7.

Artikel 7

Aktører, der yder beskyttelse

1. Der kan ydes beskyttelse af:
 - a) staten
 - b) parter eller organisationer, herunder internationale organisationer, der kontrollerer staten eller en væsentlig del af dens område.
2. Der ydes normalt beskyttelse, når de i stk. 1 nævnte aktører tager rimelige skridt til at forhindre forfølgelse eller udsættelse for alvorlig overlast, bl.a. ved at anvende et effektivt retssystem til afsløring, retsforfølgning og sanktionering af handlinger, der udgør forfølgelse eller alvorlig overlast, og når ansøgeren har adgang til en sådan beskyttelse.
3. Ved vurderingen af, om en international organisation kontrollerer en stat eller en væsentlig del af dens område og yder beskyttelse som omhandlet i stk. 2, tager medlemsstaterne hensyn til eventuelle retningslinjer i relevante retsakter fra Rådet.

Artikel 8

National beskyttelse

1. Som led i vurderingen af ansøgningen om international beskyttelse kan medlemsstaterne beslutte, at en ansøger ikke har behov for international beskyttelse, hvis der i en del af hjemlandet ikke er nogen velbegrunnet frygt for forfølgelse eller nogen reel risiko for at lide alvorlig overlast, og det med rimelighed kan forventes af ansøgeren, at han tager ophold i den del af landet.
2. Ved undersøgelsen af, om en del af hjemlandet opfylder betingelserne i stk. 1, tager medlemsstaterne hensyn til de generelle forhold, der hersker i den pågældende del af landet, samt til ansøgerens personlige forhold på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen.
3. Stk. 1 kan finde anvendelse til trods for tekniske hindringer for tilbagevenden til hjemlandet.

KAPITEL III

ANERKENDELSE SOM FLYGTNING

Artikel 9

Forfølgelse

1. Forfølgelse som omhandlet i artikel 1, afsnit A, i Genève-konventionen skal:
 - a) være tilstrækkelig alvorlig på grund af sin karakter eller gentagne forekomst til at udgøre en alvorlig krænkelse af de grundlæggende menneskerettigheder, navnlig de rettigheder, der ikke kan fraviges i henhold til artikel 15, stk. 2, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, eller

b) bestå i anvendelse af flere foranstaltninger, herunder krænkelse af menneskerettighederne, der er tilstrækkelig alvorlige til at berøre et menneske på en måde som omhandlet i litra a).

2. Forfølgelse, der i henhold til stk. 1 kan betragtes som sådan, kan f.eks. tage form af:

- a) fysisk eller psykisk vold, herunder seksuelle overgreb
- b) juridiske, administrative, politimæssige og/eller retlige foranstaltninger, der i sig selv er diskriminerende eller gennemføres på en diskriminerende måde
- c) uforholdsmæssig eller diskriminerende retsforfølgning eller straf
- d) nægtelse af adgang til retsmidler, som resulterer i en uforholdsmæssig eller diskriminerende straf
- e) retsforfølgning eller straf for at nægte at gøre militærtjeneste i en konflikt, hvis militærtjeneste ville omfatte forbrydelser eller handlinger, der falder ind under udelukkelsesbestemmelserne i artikel 12, stk. 2
- f) kønsbestemte handlinger eller handlinger rettet mod børn.

3. I overensstemmelse med artikel 2, litra c), skal der være en sammenhæng mellem de i artikel 10 nævnte årsager og forfølgelse i henhold til stk. 1.

Artikel 10

Årsagerne til forfølgelse

1. Ved vurderingen af årsagerne til forfølgelse tager medlemsstaterne hensyn til følgende elementer:

- a) Begrebet race omfatter navnlig forhold vedrørende hudfarve, afstamning eller tilhørsforhold til en given etnisk gruppe.
- b) Begrebet religion omfatter navnlig teistiske, ikke-teistiske og ateistiske overbevisninger, deltagelse i eller undladelse af deltagelse i privat eller offentlig gudstjeneste, enten alene eller i fællesskab med andre, andre religiøse handlinger eller udtryk for synspunkter eller former for personlig eller fællesskabspræget adfærd baseret på eller bestemt af en religiøs overbevisning.
- c) Begrebet nationalitet omfatter ikke udelukkende statsborgerskab eller mangel på samme, men navnlig også tilhørsforhold til en gruppe, der defineres ved sin kulturelle, etniske eller sproglige identitet, sin fælles geografiske eller politiske oprindelse eller sit forhold til befolkningen i en anden stat.
- d) En gruppe betragtes som udgørende en bestemt social gruppe, navnlig når:

— medlemmerne af den pågældende gruppe har samme medfødte karakteristiske træk eller en fælles baggrund, der ikke kan ændres, eller er fælles om et karakteristisk træk eller en tro, der er så grundlæggende for deres identitet eller samvittighed, at ingen mennesker bør tvinges til at give afkald derpå

— den pågældende gruppe har en særskilt identitet i det relevante land, fordi den opfattes som værende anderledes af det omgivende samfund

Afhængigt af omstændighederne i hjemlandet kan en bestemt social gruppe omfatte en gruppe, hvis fælles karakteristiske træk er seksuel orientering. Seksuel orientering kan ikke forstås således, at det omfatter handlinger, der betragtes som kriminelle i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning. Kønsrelaterede aspekter kan dog tages i betragtning, idet de imidlertid ikke i sig selv kan danne grundlag for formodning om, at denne artikel finder anvendelse.

e) Begrebet politisk anskuelse omfatter navnlig det forhold, at en person har en bestemt mening, overbevisning eller tro med hensyn til anliggender, der vedrører de i artikel 6 definerede aktører, der kan stå bag forfølgelse, og deres politik eller metoder, uanset om ansøgeren har handlet i overensstemmelse med denne mening, overbevisning eller tro.

2. Ved vurdering af, om en ansøger har en velbegrunnet frygt for forfølgelse, er det irrelevant, om ansøgeren faktisk har de racemæssige, religiøse, nationale, sociale eller politiske karakteristiske træk, der fører til forfølgelse, hvis et sådant karakteristisk træk tillægges den pågældende af den aktør, der står bag forfølgelsen.

Artikel 11

Ophør

1. En tredjelandstatsborger eller statsløs ophører med at være anerkendt som flygtning, hvis den pågældende:

- a) frivilligt på ny har søgt beskyttelse i det land, hvor den pågældende er statsborger, eller
- b) efter at have mistet sit statsborgerskab frivilligt har gen-erhvervet dette, eller
- c) har erhvervet et nyt statsborgerskab og nyder beskyttelse i det land, hvor den pågældende er blevet statsborger, eller
- d) frivilligt på ny har bosat sig i det land, som den pågældende forlod, eller uden for hvilket den pågældende opholdt sig af frygt for forfølgelse, eller
- e) ikke længere kan afslå at søge beskyttelse i det land, hvor den pågældende er statsborger, fordi de omstændigheder, ifølge hvilke den pågældende er blevet anerkendt som flygtning, ikke længere består
- f) hvis der er tale om en statsløs, kan vende tilbage til det land, hvor den pågældende havde sit sædvanlige opholdssted, fordi de omstændigheder, ifølge hvilke den pågældende er blevet anerkendt som flygtning, ikke længere består.

2. I det i stk. 1, litra e) og f), omhandlede tilfælde skal medlemsstaterne tage hensyn til, hvorvidt ændringen af omstændighederne er af en så væsentlig og ikke blot midlertidig karakter, at flygtningens frygt for forfølgelse ikke længere kan anses for at være velbegrunnet.

Artikel 12

Udelukkelse

1. En tredjelandstatsborger eller statsløs er udelukket fra at blive anerkendt som flygtning, hvis:

a) den pågældende falder inden for anvendelsesområdet for artikel 1D i Genève-konventionen om beskyttelse eller bistand fra andre FN-organer eller -agenturer end De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge. Hvis en sådan beskyttelse eller bistand af en eller anden grund er bortfaldet, uden at de pågældendes stilling er definitivt afgjort i overensstemmelse med de relevante resolutioner, der er vedtaget af FN's Generalforsamling, skal sådanne personer uden videre have ret til at blive omfattet af dette direktivs bestemmelser

b) den pågældende af de kompetente myndigheder i det land, hvor han eller hun har taget ophold, anerkendes som havende de rettigheder og pligter, der knytter sig til besiddelse af statsborgerskab i dette land eller rettigheder og pligter svarende hertil.

2. En tredjelandstatsborger eller statsløs er udelukket fra at blive anerkendt som flygtning, hvis der er tungtvejende grunde til at antage,

a) at den pågældende har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, som defineret i de internationale instrumenter, der er udarbejdet for at træffe forholdsregler mod sådanne forbrydelser

b) at den pågældende har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for asyllandet forud for anerkendelsen af vedkommende som flygtning; dette skal forstås som tidspunktet for udstedelse af opholdstilladelse på grundlag af tildeling af flygtningestatus; særligt grusomme handlinger kan betegnes som alvorlige ikke-politiske forbrydelser, også selv om de begås under foregivelse af, at de har et politisk mål

c) at den pågældende har gjort sig skyldig i handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger som fastlagt i præambelen og i artikel 1 og 2 til De Forenede Nationers Pagt.

3. Stk. 2 finder anvendelse på personer, der anstifter til eller på anden måde deltager i begåelsen af de i stykket nævnte forbrydelser eller handlinger.

KAPITEL IV

FLYGTNINGESTATUS

Artikel 13

Tildeling af flygtningestatus

Medlemsstaterne tildeler tredjelandstatsborgere eller statsløse, der kan anerkendes som flygtninge i medfør af kapitel II og III, flygtningestatus.

Artikel 14

Tilbagekaldelse og afslutning af eller afslag på forlængelse af status

1. Med hensyn til ansøgninger om international beskyttelse, der er indgivet efter dette direktivs ikrafttræden, skal medlemsstaterne tilbagekalde, afslutte eller afslå at forlænge en tredjelandstatsborgers eller statsløs persons flygtningestatus, der er tildelt af et regeringsorgan, et administrativt organ, et retligt eller kvasiretligt organ, såfremt den pågældende ikke længere opfylder betingelserne for at blive betragtet som flygtning, jf. artikel 11.

2. Uden at dette i øvrigt indskrænker flygtningens pligt til at oplyse om alle relevante faktiske forhold og til at forelægge al relevant dokumentation, som den pågældende er i besiddelse af, jf. artikel 4, stk. 1, skal den medlemsstat, der har tildelt den pågældende flygtningestatus, på et individuelt grundlag påvise, at den pågældende ikke længere opfylder eller aldrig har opfyldt betingelserne herfor, jf. stk. 1.

3. Medlemsstaterne skal tilbagekalde, afslutte eller afslå at forlænge en tredjelandstatsborgers eller statsløs persons flygtningestatus, såfremt den berørte medlemsstat, efter at den pågældende er blevet tildelt flygtningestatus, konstaterer, at den pågældende:

a) burde have været eller er udelukket fra at opnå flygtningestatus, jf. artikel 12

b) har givet forkerte oplysninger om eller fortiet faktiske forhold, herunder anvendt falske dokumenter, og dette har været afgørende for tildeling af flygtningestatus.

4. Medlemsstaterne kan tilbagekalde, afslutte eller afslå at forlænge status, der er tildelt en flygtning af et regeringsorgan, et administrativt organ, et retligt eller kvasiretligt organ, når:

a) der er rimelig grund til at anse den pågældende som en person, der udgør en fare for sikkerheden i den medlemsstat, vedkommende befinder sig i

b) den pågældende efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må betegnes som en fare for samfundet i den pågældende medlemsstat.

5. Medlemsstaterne kan i de situationer, der er beskrevet i stk. 4, beslutte ikke at tildele status til en flygtning, hvis der endnu ikke er truffet en sådan afgørelse.

6. Personer, som stk. 4 eller 5 finder anvendelse på, har de rettigheder, der er fastsat i artikel 3, 4, 16, 22, 31 og 32 samt 33 i Genève-konventionen, eller tilsvarende rettigheder, for så vidt de befinder sig i medlemsstaten.

KAPITEL V

RET TIL SUBSIDIÆR BESKYTTELSE

Artikel 15

Alvorlig overlast

Ved alvorlig overlast forstås:

- a) dødsstraf eller henrettelse, eller
- b) udsættelse af en ansøger for tortur, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf i dennes hjemland, eller
- c) alvorlig og individuel trussel mod en civilpersons liv eller fysiske integritet som følge af vilkårlig vold i forbindelse med international eller intern væbnet konflikt.

Artikel 16

Ophør

1. En tredjelandstatsborger eller statsløs er ikke længere berettiget til subsidiær beskyttelse, når de forhold, der førte til tildeling af subsidiær beskyttelsesstatus, ikke længere eksisterer eller har ændret sig i en sådan grad, at beskyttelse ikke længere er påkrævet.

2. I det i stk. 1 omhandlede tilfælde skal medlemsstaterne tage hensyn til, hvorvidt ændringen af forholdene er af en så væsentlig og ikke blot midlertidig karakter, at den person, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, ikke længere er udsat for nogen reel risiko for alvorlig overlast.

Artikel 17

Udelukkelse

1. En tredjelandstatsborger eller statsløs er udelukket fra at komme i betragtning til subsidiær beskyttelse, hvis der er alvorlig grund til at formode, at

- a) den pågældende har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, som defineret i de internationale instrumenter, der er udarbejdet for at træffe forholdsregler mod sådanne forbrydelser
- b) den pågældende har begået en grov forbrydelse
- c) den pågældende har begået handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger som fastlagt i præamblen og i artikel 1 og 2 til De Forenede Nationers Pakt
- d) den pågældende udgør en fare for samfundet eller sikkerheden i den medlemsstat, vedkommende befinder sig i.

2. Stk. 1 finder anvendelse på personer, der anstifter til eller på anden vis deltager i begåelsen af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser eller handlinger.

3. Medlemsstaterne kan udelukke en tredjelandstatsborger eller en statsløs fra at være berettiget til subsidiær beskyttelse, hvis den pågældende, inden han eller hun fik tilladelse til at rejse ind i en medlemsstat, har begået en eller flere forbrydelser, der falder uden for stk. 1, men som ville kunne straffes med fængsel, hvis de var begået i den berørte medlemsstat, og den pågældende udelukkende har forladt hjemlandet for at undgå sanktioner som følge af disse forbrydelser.

KAPITEL VI

SUBSIDIÆR BESKYTTELSESSTATUS

Artikel 18

Tildeling af subsidiær beskyttelsesstatus

Medlemsstaterne tildeler tredjelandstatsborgere eller statsløse, der er berettiget til subsidiær beskyttelse i medfør af kapitel II og V, subsidiær beskyttelsesstatus.

Artikel 19

Tilbagekaldelse og afslutning eller afslag på forlængelse af subsidiær beskyttelsesstatus

1. Med hensyn til ansøgninger om international beskyttelse, der er indgivet efter dette direktivs ikrafttræden, skal medlemsstaterne tilbagekalde, afslutte eller afslå at forlænge en tredjelandstatsborgers eller statsløs persons subsidiære beskyttelsesstatus, der er tildelt af et regeringsorgan, et administrativt organ, et retligt eller kvasiretligt organ, såfremt den pågældende ikke længere opfylder betingelserne herfor, jf. artikel 16.

2. Medlemsstaterne kan tilbagekalde, afslutte eller afslå at forlænge en tredjelandstatsborgers eller statsløs persons subsidiære beskyttelsesstatus, der er tildelt af et regeringsorgan, et administrativt organ, et retligt eller kvasiretligt organ, såfremt den pågældende efter tildeling af subsidiær beskyttelsesstatus burde have været udelukket fra at være berettiget til subsidiær beskyttelsesstatus, jf. artikel 17, stk. 3.

3. Medlemsstaterne skal tilbagekalde, afslutte eller afslå at forlænge en tredjelandstatsborgers eller statsløs persons subsidiære beskyttelsesstatus, såfremt den pågældende:

- a) efter at have opnået subsidiær beskyttelsesstatus burde have været udelukket fra eller er udelukket fra at være berettiget til subsidiær beskyttelse, jf. artikel 17, stk. 1 og 2
- b) har givet forkerte oplysninger om eller fortiet faktiske forhold, herunder anvendt falske dokumenter, og dette var afgørende for tildeling af subsidiær beskyttelsesstatus.

4. Uden at dette i øvrigt indskrænker tredjelandstatsborgernes eller den statsløse persons pligt til at oplyse om alle relevante faktiske forhold og til at forelægge al relevant dokumentation, som den pågældende er i besiddelse af, jf. artikel 4, stk. 1, skal den medlemsstat, der har tildelt den pågældende subsidiær beskyttelsesstatus, på et individuelt grundlag påvise, at den pågældende ikke længere opfylder eller ikke opfylder betingelserne herfor, jf. stk. 1-3 i nærværende artikel.

KAPITEL VII

INDHOLDET AF INTERNATIONAL BESKYTTELSE

Artikel 20

Generelle bestemmelser

1. Dette kapitel berører ikke de rettigheder, der er fastsat i Genève-konventionen.

2. Dette kapitel finder anvendelse på såvel flygtninge som personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, medmindre andet er anført.

3. Ved gennemførelsen af dette kapitel tager medlemsstaterne hensyn til situationen for sårbare personer, såsom mindreårige, uledsagede mindreårige, handicappede, ældre personer, gravide kvinder, enlige forældre med mindreårige børn og personer, der har været udsat for tortur, voldtægt eller anden form for grov vold af psykisk, fysisk eller seksuel karakter.

4. Stk. 3 finder kun anvendelse på personer, der på grundlag af en individuel vurdering af deres situation menes at have særlige behov.

5. Den mindreåriges tarv kommer i første række, når medlemsstaterne skal gennemføre de bestemmelser i dette kapitel, der vedrører mindreårige.

6. Medlemsstaterne kan med de begrænsninger, der er fastlagt i Genève-konventionen, begrænse ydelserne i dette kapitel for flygtninge, der har opnået flygtningestatus på grundlag af aktiviteter, der udelukkende eller hovedsagelig havde til formål at skabe de nødvendige betingelser for anerkendelse som flygtning.

7. Medlemsstaterne kan med de begrænsninger, der følger af deres internationale forpligtelser, begrænse ydelserne i dette kapitel for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og som har opnået subsidiær beskyttelsesstatus på grundlag af aktiviteter, der udelukkende eller hovedsagelig havde til formål at skabe de nødvendige betingelser for tildeling af subsidiær beskyttelsesstatus.

Artikel 21

Beskyttelse mod refoulement

1. Medlemsstaterne overholder princippet om *non-refoulement* i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser.

2. Hvis det ikke er forbudt i henhold til de i stk. 1 nævnte internationale forpligtelser, kan en medlemsstat udsende en flygtning, uanset om den pågældende er formelt anerkendt eller ej, når

a) der er rimelig grund til at antage, at den pågældende udgør en fare for sikkerheden i den medlemsstat, vedkommende befinder sig i, eller

b) den pågældende efter en endelig dom for en særlig grov forbrydelse udgør en fare for samfundet i denne medlemsstat.

3. Medlemsstaterne kan tilbagekalde, gøre ende på eller afslå at forlænge opholdstilladelsen for eller afslå at give opholdstilladelse til en flygtning, hvis denne falder ind under stk. 2.

Artikel 22

Information

Så hurtigt som muligt efter tildeling af international beskyttelsesstatus giver medlemsstaterne de personer, der er berettiget til international beskyttelse, adgang til oplysninger om rettigheder og forpligtelser i forbindelse med den pågældende beskyttelsesstatus på et sprog, som de pågældende må formodes at forstå.

Artikel 23

Sikring af familiens enhed

1. Medlemsstaterne sikrer, at familiens enhed kan opretholdes.

2. Medlemsstaterne sikrer, at medlemmer af samme familie som den, der tildeles flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, men som ikke individuelt er berettiget til denne status, har ret til at gøre krav på de ydelser, der er omhandlet i artikel 24-34, efter de nationale procedurer, for så vidt dette er foreneligt med familiemedlemmets personlige retlige status.

For så vidt angår status for familiemedlemmer til personer med subsidiær beskyttelsesstatus, kan medlemsstaterne fastlægge betingelserne for sådanne ydelser.

Medlemsstaterne sikrer i disse tilfælde, at alle ydelser sikrer en passende levestandard.

3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, såfremt familiemedlemmet er eller ville blive udelukket fra at få tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus i henhold til kapitel III og V.

4. Uanset stk. 1 og 2 kan medlemsstaterne afslå, begrænse eller inddrage de pågældende ydelser under henvisning til statens sikkerhed eller den offentlige orden.

5. Medlemsstaterne kan beslutte, at denne artikel også finder anvendelse på andre nære slægtninge, der levede sammen som en del af familien på tidspunktet for udrejse fra hjemlandet, og som var helt eller hovedsagelig afhængige af den, der tildeles flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus på det pågældende tidspunkt.

Artikel 24

Opholdstilladelse

1. Så snart som muligt efter at ansøgerne har fået tildelt flygtningestatus og med forbehold af artikel 21, stk. 3, udsteder medlemsstaterne en opholdstilladelse, som skal være gyldig i mindst tre år, og som kan fornyes, til dem, medmindre tvingende hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

Med forbehold af artikel 23, stk. 1, kan den opholdstilladelse, der skal udstedes til familiemedlemmer til personer, som har fået tildelt flygtningestatus, være gyldig i mindre end tre år og fornyes.

2. Så snart som muligt efter at ansøgerne har fået tildelt subsidiær beskyttelsesstatus, udsteder medlemsstaterne en opholdstilladelse, som skal være gyldig i mindst ét år, og som kan fornyes, medmindre tvingende hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

Artikel 25

Rejsedokumenter

1. Medlemsstaterne udsteder rejsedokumenter til brug ved rejse uden for deres område til personer, der har fået tildelt flygtningestatus, i overensstemmelse med den model, der er opstillet i tillægget til Genève-konventionen, medmindre tvingende hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

2. Medlemsstaterne udsteder dokumenter til personer med subsidiær beskyttelsesstatus, som ikke kan få et nationalt pas, således at det bliver muligt for dem at rejse, i det mindste når tungtvejende humanitære årsager kræver deres tilstedeværelse i en anden stat, medmindre tvingende hensyn til statens sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

Artikel 26

Adgang til beskæftigelse

1. Medlemsstaterne giver personer med flygtningestatus tilladelse til at søge lønnet beskæftigelse eller udøve selvstændig virksomhed i overensstemmelse med de bestemmelser, der generelt finder anvendelse for det pågældende erhverv eller for offentlig ansættelse, umiddelbart efter tildeling af en sådan status.

2. Medlemsstaterne sikrer, at personer med flygtningestatus tilbydes aktiviteter såsom beskæftigelsesrelaterede voksenuddan-

ningsmuligheder, erhvervsuddannelse og praktikpladser på betingelser svarende til dem, der gælder for landets egne borgere.

3. Medlemsstaterne giver personer med subsidiær beskyttelsesstatus tilladelse til at søge lønnet beskæftigelse eller udøve selvstændig virksomhed i overensstemmelse med de bestemmelser, der generelt finder anvendelse for det pågældende erhverv eller for offentlig ansættelse, umiddelbart efter tildeling af en sådan status. Situationen på medlemsstaternes arbejdsmarked kan tages i betragtning, herunder en eventuel prioritering af adgangen til beskæftigelse i et begrænset tidsrum, der fastsættes i overensstemmelse med national lovgivning. Medlemsstaterne sikrer, at en person med subsidiær beskyttelsesstatus får adgang til en stilling, som vedkommende har fået tilbudt i overensstemmelse med de nationale regler om prioritering på arbejdsmarkedet.

4. Medlemsstaterne sikrer, at personer med subsidiær beskyttelsesstatus har adgang til aktiviteter såsom beskæftigelsesrelaterede voksenuddannelsesmuligheder, erhvervsuddannelse og praktikpladser på betingelser, der fastsættes af medlemsstaterne.

5. Den gældende lovgivning i medlemsstaterne om aflønning, adgang til sociale sikringsordninger i forbindelse med arbejde som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende og andre ansættelsesvilkår finder anvendelse.

Artikel 27

Adgang til uddannelse

1. Medlemsstaterne giver mindreårige, der har fået tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, adgang til uddannelsessystemet på samme betingelser som landets egne borgere.

2. Medlemsstaterne indrømmer voksne, der har fået tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, adgang til det almindelige uddannelsessystem, videreuddannelse eller omskoling på samme betingelser som tredjelandstatsborgere med lovligt ophold.

3. Medlemsstaterne sikrer ligestilling mellem personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus og landets egne borgere inden for rammerne af de gældende procedurer for anerkendelse af udenlandske eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.

Artikel 28

Social bistand

1. Medlemsstaterne sikrer, at personer med flygtninge- og subsidiær beskyttelsesstatus i den medlemsstat, der har tildelt denne status, modtager den nødvendige sociale bistand, lige som statsborgerne i denne medlemsstat.

2. Medlemsstaterne kan som en fravigelse af den generelle regel i stk. 1 begrænse den sociale bistand, som personer med subsidiær beskyttelsesstatus får, til grundydelse, som i så fald ydes på samme niveau og efter samme kriterier som for egne statsborgere.

Artikel 29

Lægehjælp

1. Medlemsstaterne sikrer, at personer med flygtninge- eller subsidiær beskyttelsesstatus har adgang til lægehjælp på samme betingelser som borgerne i den medlemsstat, der har tildelt dem denne status.

2. Medlemsstaterne kan som en fravigelse af den generelle regel i stk. 1 begrænse lægehjælp til personer med subsidiær beskyttelsesstatus til grundydelse, som i så fald ydes på samme niveau og efter samme kriterier som for egne statsborgere.

3. Medlemsstaterne yder på samme betingelser som for borgerne i den medlemsstat, der har tildelt den pågældende status, korrekt lægehjælp til personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, som har særlige behov, f.eks. gravide, handicappede, personer, der har været udsat for tortur, voldtægt eller anden form for grov vold af psykisk, fysisk eller seksuel karakter, eller mindreårige, der har været udsat for misbrug, vanrøgt, udnyttelse, tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling, eller som har lidt under følgerne af væbnet konflikt.

Artikel 30

Uledsagede mindreårige

1. Medlemsstaterne træffer snarest muligt de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at uledsagede mindreårige, der har fået tildelt flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, repræsenteres af en officiel værge eller om nødvendigt af en organisation, der er ansvarlig for varetægten af mindreårige og deres velfærd, eller at de på anden måde får behørig repræsentation, herunder repræsentation i henhold til lov eller retskendelse.

2. Medlemsstaterne sikrer, at mindreåriges behov i forbindelse med gennemførelsen af dette direktiv opfyldes behørigt af den udpegede værge eller repræsentant. De kompetente myndigheder foretager regelmæssige vurderinger.

3. Medlemsstaterne sikrer, at uledsagede mindreårige anbringes enten:

- a) hos myndige slægtninge eller
- b) hos en plejefamilie eller
- c) i særlige centre for mindreårige eller
- d) i andre former for indkvartering, der er egnede for mindreårige.

Der tages i denne forbindelse hensyn til barnets ønsker i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

4. Så vidt muligt må søskende ikke skilles ad under hensyn til den pågældende mindreåriges tarv og navnlig til barnets alder og modenhed. Flytning af uledsagede mindreårige fra ét indkvarteringssted til et andet skal begrænses til et minimum.

5. Medlemsstaterne bestræber sig på, idet de beskytter den mindreåriges tarv, hurtigst muligt at opspore dennes familiedlemmer. I de tilfælde, hvor der kan foreligge en trussel mod den mindreåriges eller dennes nære familiemedlemmers liv eller integritet, særlig hvis de er blevet i hjemlandet, må det sikres, at indsamling, behandling og videregivelse af oplysninger om de pågældende foretages på et fortroligt grundlag, så man undgår at bringe deres sikkerhed i fare.

6. De personer, der arbejder med uledsagede mindreårige, skal have eller tage en relevant uddannelse tilpasset mindreåriges behov.

Artikel 31

Adgang til bolig

Medlemsstaterne sikrer, at personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus har adgang til en bolig på betingelser svarende til dem, der gælder for andre tredjelandstatsborgere med lovligt ophold på deres område.

Artikel 32

Fri bevægelighed inden for medlemsstaten

Medlemsstaterne skal give personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus bevægelsesfrihed inden for deres område på samme betingelser og med samme begrænsninger som dem, der gælder for andre tredjelandstatsborgere med lovligt ophold på medlemsstaternes område.

Artikel 33

Adgang til integrationsfaciliteter

1. Med henblik på at lette flygtninges integration i samfundet sørger medlemsstaterne for integrationsprogrammer, som de finder passende, eller skaber forudsætninger, som sikrer adgang til sådanne programmer.

2. Når medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt, får personer med subsidiær beskyttelsesstatus adgang til integrationsprogrammer.

Artikel 34

Repatriering

Medlemsstaterne kan yde bistand til personer med flygtningestatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, som ønsker at blive repatrieret.

KAPITEL VIII

ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

Artikel 35

Samarbejde

Hver medlemsstat udpeger et nationalt kontaktpunkt, hvis navn og adresse den meddeler Kommissionen, der videresender oplysningerne til de øvrige medlemsstater.

Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen alle nødvendige foranstaltninger til at etablere et direkte samarbejde, herunder informationsudveksling mellem de kompetente myndigheder.

Artikel 36

Personale

Medlemsstaterne sikrer, at de myndigheder, organisationer m.v., der står for gennemførelsen af dette direktiv, har modtaget den nødvendige uddannelse og har tavshedspligt som defineret i national ret med hensyn til de oplysninger, som de får kendskab til under deres arbejde.

KAPITEL IX

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 37

Rapporter

1. Senest den 10. april 2008 aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne og foreslår de nødvendige ændringer. Disse ændringsforslag skal først og fremmest vedrøre bestemmelserne i artikel 15, 26 og 33. Medlemsstaterne sender senest den 10. oktober 2007 Kommissionen alle de oplysninger, der er hensigtsmæssige for udarbejdelsen af denne rapport.

2. Efter at have fremlagt første rapport aflægger Kommissionen mindst hvert femte år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv.

Artikel 38

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 10. oktober 2006. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 39

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 40

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Udfærdiget i Luxembourg, den 29. april 2004.

På Rådets vegne

M. McDOWELL

Formand